

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Guanyar perspectiva

La vigília de Nadal, un bon amic m'explicava un vell acudit per descriure la flegma anglesa. Diu que un lord a punt de deixar la seva mansió per anar a pescar el cap de setmana és aturat pel seu majordom, que tot esverat l'informa que té la fàbrica cremant pels quatre costats. I el lord li respon, sense immutar-se: "Quin disgust que tindrè dilluns quan torni de pescar!" L'acudit em va semblar del tot oportú davant del clímax dramàtic que s'anava creant al voltant de l'assemblea de la CUP prevista per l'endemà de Sant Esteve. Un altre dia "històric" –ja n'he perdut el compte– que havia de determinar el futur de tot el país, ara suposadament deixat a les mans d'uns "radicals" que tenien segrestada la democràcia. Massa gros per ser cert.

AQUESTA OCURRÈNCIA va coincidir amb la conversa amb una altra amiga que em va parlar d'una historiadora tan capficada en l'estudi de temps antics que només s'entretenia un cop al mes a llegir la premsa que anava apilant cada dia. Això la feia adonar-se de fins a quin punt les urgències d'un dia, les expectatives sobre un fet determinat, allò que havia de significar un abans i un després històric, es fonien com un bolado només afegint-hi trenta dies de perspectiva temporal. Els "tot o res", els "ara o mai", els "finals definitius" o els "inícis d'una nova era", a trenta dies vista, fan riure. No són els fets els que fixen la seva pròpia transcendència, sinó les nostres expectatives impacients, que són dirigides pels intents –sovint desesperats– d'anticipar el futur.

VET AQUÍ, DONCS, un parell d'anècdotes oportunes per acabar un any políticament trepidant, sí, però que ens deixa en la mateixa incertesa amb què el vam començar. El camí cap a la independència, allò que hem convingut a anomenar "el procés", més aviat se'ns ha anat convertint en una cursa contrarellotge. El problema no és que hàgim tingut pressa –que en tenim–, sinó que ens hàgim precipitat. L'error ha estat interpretar el procés en clau agonística, com una lluita a vida o mort. En part, ha estat conseqüència d'haver respost a les amenaces apocalíptiques de l'adversari, que, volent aturar les mobilitzacions, les atiaven. En part, es deu al fet de no haver confiat prou en la capacitat de les institucions democràtiques per culminar l'objectiu, cosa que ens ha fet votar de manera estranya. En part,

CELIA ATSET

.....
L'error ha estat
interpretar
el procés en clau
agonística, com
una lluita a vida
o mort

encara, hi ha hagut la dificultat d'entendre que la debilitat estructural del sobiranisme només es podia resoldre amb astúcia i no amb fanfarroneries.

EL CAS DE L'ASSEMBLEA de la CUP d'aquest 27-D, passades la irritació i les facècies que ha provocat, hauria de ser una gran lliçó per a tothom. Amb perspectiva, ni el 9-N, ni el 27-S, ni el 20-D ni el 27-D no han estat decisius de res. Han estat fetes que han generat grans combats interpretatius, però sense capacitat per canviar l'estat de les coses. El pas de la mobilització popular a la seva concreció institucional, l'única que pot validar democràticament les aspiracions secessionistes, està sent d'una complexitat enorme. Sempre he denunciat el risc que significava fiar-ho tot a l'engrescament, un estat d'esperit que detesto. Les virtuts que ara hauria de treballar l'independentisme són la fortalesa, la perseverança i la prudència necessària per asserenar els ànims i actuar amb intel·ligència. Passi el que passi, tampoc no seran determinants el 2-G, ni el 10-G, ni els resultats d'unes hipotètiques eleccions al març. L'endemà de qualsevol d'aquestes dates, s'obriran noves incerteses tant o més grans. I això, fins a arribar al gran desafiament final, el més arriscat de tots: construir el país lliure, just i pròsper al qual molts aspirem. Les grans esperances no es mereixen, cal saber-les guanyar.